

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput V. Qui Sanctus, ut sacrum sibi in Cappadocia templum, quod
collapsum erat, instauraretur, effecerit a.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

CAPUT V

Qui Sanctus, ut sacrum sibi in Cappadocia templum, quod collapsum erat, instauraretur, efficerit a.

Eν της τῆς Καππαδοκίας χωρίῳ, (δρακοντίανα τῷ οὐρανῷ τὸ σύνομα,) ναός τῷ μεγαλουπάρτρι Δημητρίῳ ἔξωχοδόμηται, διὰ τῆς ἀνωτάτης τιμῆς τε καὶ αἰδοῦς ἐπὶ τοῖς ἑγγυώριοις ἀγρύπνοις, καὶ ἡ αἵτια τῆς οὐκοδομῆς εἰπεῖν οὐ χείρον ταῦτα ἔστιν· ἀντὶ τῆς αὐτούργειν εἰωθός καὶ ἀπὸ χειρὸς πεποιησμένος τὸν βίον περὶ τὸ ἔσωτον πονούμενον γῆδιον, λίθων τυάλλῃς ἔξεφόροις, προύκειτο δὲ ἄρα τῷ ἀνδρὶ εἰς ἀλονα μετασκευάσαι τὸν χώρον ἐπικαθαρίζειν, καὶ ὁ μὲν ἔργου εἰγέται καὶ σπουδαιώτατα τότε οἱ δοκοῦν ἀχρηστον διεκάθηρε.

B

232 Νεανίας δὲ τις αὐτῷ περὶ ταῦτα πονοῦντι τὴν ὅψιν ἐκπερπέτη, τὴν δόραν διαφανής, στρατιωτικῶν ἐσταλμένους ἵππότας, καὶ διὰ οὔτος, ἐφὴ, εἰς ἀλονα τὸν ἐμὸν σοι διὰ σπουδῆς μετασκευάσαι σηκόν; οὐ χωρήσεις τῷ ἐπινοιμένῳ, οὐδὲ ἔριστα σάλπῳ ἐστη βεβουλευμένος· εἰμὶ δὲ ὁ Θεσσαλονικεῖς, ἔφη, Δημητρίος καὶ ἐνταῦθα τιμώμενος, καὶ ὁ μὲν τοσαῦτα εἴπων ὠχτο· ὄφων δὲ ὁ γηπόνος κατέλεπτο, καὶ οἷον τὰς φρένας παρακοπεῖς, τὸν μὲν ἐν χερὶ πάντων ἐκλεληφμένος, ὑπὸ δὲ τῆς θείας ἐκείνης μαρμαρυγῆς τὰς αἰσθήσεις ἀφαιρεθεῖσι.

233 Επειδὴ οὖν οἱ προσκονεῖς καὶ ὄλλοις συνήθεις τὴν αἵτιαν τῆς ἀφασίας διεπυθάνοντο, τρεμούσῃ ἐνταῦθα ὁ ἀνθρώπος καὶ ὑπέπειρ παρακαμούμενός τῇ γλῶττῃ ἔκπαστα τῶν δραστηρῶν περιγέιται, καὶ τὸν ἐπιφανέντα Δημητρίον εἶναι ἔλεγε. Σπουδῆ οὐν οἱ ἀνούσαντες τηνικύτα, μᾶλλον τὸν ἐπικιέμενον ἐκφορήσαντες συρφέτων, καὶ διακαθάρισμαν, θερέλιστο τε παλαιός τινός περιεύγχουν οἰκοδομῆς, καὶ τούτῳ ἐπεινὸν δηλούν τὸν φανέντα, οἷς περιέτυχον εἰκότας τεκμεριωθέμενος, τοῦτον δὲ τὸν νῦν δρόμουν πολυτινητόν τε καὶ θαυμαστὸν σηκὸν ἀνφορόμασκον, σταύρον τέ ἐπὶ τοῦ ἐκείνου, ὃς τοῖς ἀγρόταις ἔδει, εἴκαστον τῷ τεμένει ἐνιδρόσαμενοι οὐδέποτε θαυμάτων καὶ τεραστίουν ἐμπλεον τὴν περιουσίαν ἀπειργάσαντο μεγάλα καὶ ἀκύνατα φρικτά δὲ τοῦ φιλανθρώπου ἐπιτελούντος θεοῦ διὰ τῆς τοῦ μάρτυρος Δημητρίου συνεχεῖς τῷ χωρὶ παροστίας καὶ ἐπιφοιτήσεως· ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ χωρὶ ήμαν, ὃ δέξα καὶ τὸ κράτος νῦν καὶ αἱ οἰκίαι.

In quadam Cappadociae pago (Dracontiana ^b loco nomen est) magno martyri Demetrio templum, quod in maximo adhuc honore ac veneratio ab incolis habetur, aedificatum extat, acausae, quam exposuitis abs re fuerit haud, aedificationis est: Vir quidam, per sese laborare manuumque opere victimum comparare solitus, cum in agello suo laboraret, lapidum quemdam acervum extulit, viro autem forte erat propositum, locum, cum expurgatus esset, in aream commutare; ac opere quidem detinebatur, accurassimeque, quod, ut videbatur, inutile erat, repurgabatur.

Rustico cui-dam in Cap-padocia com-mutare in aream medi-tanti locum,

^b

232 Ei vero, hisce operam danti, juvenis quidam, facie decorus, specie pellucidus, militari equitis habitu indutus, repente adstat, et, heus tu, inquit, meumne tu templum in aream tibi proprie commutes? Re, quam meditaris, haud lætaberis, neque optime tibimetipsi consulueris; sun autem, dixit, Demetrius, Thessalonice natus ibique honoratus. Atque hic quidem, cum talia dixisset, abibat; agricola autem voce mnebat destitutus, ac velut mente percursus, omnium quidem, quæ præ manibus habebat, erat oblitus, præ divino autem illo fulgore sénibus orbatus.

in quo funda-menta antiqui templi De-metrii jace-bant, Sanctus apparet,

233 Cum igitur necessarii aliterque familiares stuporis causam rogarunt, tremente ac velut deficiente voce singula eorum, quæ visa erant, homo hic exponit, eumque, qui apparuerat, Demetrium esse, edixit. Tum igitur, qui id audierant, magis alacriter superjacentes sordes efferentes, locumque expurgantes et in antiqui cujusdam aedifici fundamenta incidebant, et hanc ipsam rem, qui apparuerat, ostendere, ex iis, in qua inciderunt, merito conjicentes, hanc, quæ hodie cernitur, adem sacram et pretiosam et mirandam instaurarunt, ac crucem ^f argenteam, ut rusticis mos est, nomini illius in luco collocantes miraculis et prodigiis plenam, magna audituque stupenda misericordi Deo semper per assiduum martyris Demetrii in loco presentiam ac visitationem ibidem perficiente, viciniam effere ^c et in Christo Jesu Domino nostro, cui gloria et virtus nunc et semper etc.

itaque, ut il-lud instaurar-tur, efficit.

ANNOTA T A.

a Et hoc caput, prout e codice olim Mazarinæ, in quo a fol. 224 verso usque ad fol. 226 rect. excurrit, integrum apud nos descriptum exstat, hic proponitur; pariter autem aliis verbis a Joanne Stauracio explanatum exstat in codice nostro † Ms. 193, in quo miraculum, cap. præcedenti datum, proxime excipit.

b Nec urbem nec pagum hujus nominis, qui in Cappadocia situs sit, in Geographicis seu tabulis seu lexicis invenio; ut adeo pro ignobili dumtaxat loco Dracontiana debeat haberi, licet interim et adeo S. Demetrio sacra, et miraculis, per hunc patratiss, effulsius ab auctore nostro cap. præsenti tradatur.

c Cum omnia, cap. præsenti, quo auctor noster lucubrationem suam terminat, narrata, in Cappadocia gesta dicantur, isque non in regione illa, sed vel Thessalonice vel in loco, haud procul admodum ab hac civitate, longissimeque adeo a Cappadocia remoto, floruisse videatur, potest sane vel hinc, num integrum is in omnibus, quæ hic memorizat prodit, fidem mereatur, non immerito revocari in dubium.

ANALECTA